

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
Egészségügyi Koordinációért és EU-ügyekért Felelős
Helyettes Államtitkár

Iktatószám: 24728- *2* /2014/EAHUF

A komplex vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet 3.§. (2) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi tartalmú szakmai vizsga szóbeli tételait **jóváhagyom.**

Budapest, 2014. április „ *28* „

dr. Páva Hanna
helyettes államtitkár

OKJ azonosítószám	55 723 02
Szakképesítés megnevezése	Csecsemő és gyermekápoló
Vizsgatevékenység megnevezése	Szóbeli
Vizsgafeladat megnevezése	Elméleti ismeretek szóbeli felidézése
Vizsgafeladat időtartama	45 perc (felkészülési idő: 30 perc, válaszadási idő: 15 perc)
Vizsgafeladatok száma	30
Elektronikus elérési út	www.etiped.hu
Készítette	Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Egészségügyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatósága
Jogszabályi háttér	Az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet ; Az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet

Emberi Erőforrások Minisztériuma

55 723 02 Csecsemő és gyermekápoló

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Elméleti ismeretek szóbeli felidézése

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő: 30 perc, válaszadási idő: 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a 24728-2/2014/EAHUF számon kiadom.

2014

GYEMSZI

Egészségügyi Emberi Erőforrások Főigazgatóság

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A feladatsor első részében találhatóak az 1–30-ig számozott, **A** és **B** feladatot tartalmazó vizsgakérdések. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V.28.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

2 / 63

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

1. A.

Ismertesse a terhesség jeleit, és a megtermékenyítéstől a beágyazódásig tartó folyamatot! Foglalja össze a veszélyeztetett terhesség lehetséges okait!

1. B.

Jellemezze a perifériáson pungálható vénák sajátosságait és a kizáró okokat!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

2. A.

Mondja el a gastrooesophagealis reflux (GOR) okát, tüneteit! Foglalja össze a GOR-s gyermek ápolásának szempontjait!

2. B.

Ismertesse a nyomási fekély komplex megelőzését, mindegyik megelőzési stratégiára hozzon példákat!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

3. A.

Ismertesse az akut limfoid leukémia (ALL) okát, tüneteit! Határozzon meg ápolási diagnózisokat az ALL-s betegekre vonatkozóan!

3. B.

Ismertesse az oxigén terápia ápolási vonatkozásait!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

5. A.

Foglalja össze a malnutritio kialakulásának lehetséges okait és következményeit!

5. B.

Ismertesse a bőr szerkezetét! Határozza meg a seb fogalmát, sorolja fel fajtáit!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

6. A.

Határozza meg a meningitis okait, tüneteit! Foglalja össze a meningitises beteg ápolásának szempontjait!

6. B.

Ismertesse a hospice fogalmát, formáit! Definiálja a palliatív ellátás fogalmát!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

7. A.

Mondja el az idiopathicus respiratoricus dystress szindróma (IRDS) kialakulásának okait, következményeit! Foglalja össze a koraszülöttek ápolási sajátosságait!

7. B.

Határozza meg a fájdalom fogalmát, típusait! Hasonlítsa össze az akut és a krónikus fájdalom jellemzőit!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

8. A.

Ismertesse a heveny obstruktív laryngitis okát, tüneteit! Foglalja össze a kruppos gyermek ápolásának szempontjait!

8. B.

Összegezze a parenteralis táplálás (PT) folyamatának ellenőrzési pontjait! Ismertesse a parenteralis táplálásban alkalmazható legfontosabb oldatok, készítmények összetevőit!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

9. A.

Mondja el, hogy mit értünk fraktúra alatt, és ismertesse osztályozásukat! Sorolja fel a fraktúra tüneteit! Ismertesse a csonttörést szenvedett betegek ápolásának általános szempontjait!

9. B.

Foglalja össze a kanülált perifériás vénafal irritációjának, gyulladásának, thrombotizálódásának tüneteit! Ismertesse a tünetek észlelésekor szükséges ápolói teendőket!

Rauk Edit

10. A.

Ismertesse a Crohn-betegség okát, tüneteit! Foglalja össze a Crohn-betegségben szenvedő páciens ápolásának, gondozásának szempontjait!

10. B.

Adjon áttekintést a nyomási fekély stádiumairól és azok jellemzőiről!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

11. A.

Ismertesse az autizmus spektrum zavar fogalmát, tüneteit! Foglalja össze a kommunikáció szabályait a spektrum zavarral küzdő páciens esetében!

11. B.

Ismertesse a nyomási fekély komplex kezelését!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

12. A.

Jellemezze a gyermekkorban leggyakrabban előforduló szívritmus zavarokat (ok, tünet)!
Ismertesse az ehhez kapcsolódó ápolói teendőket!

12. B.

Mondja el az elsődleges sebgyógyulás szakaszait, és a sebgyógyulást befolyásoló tényezőket!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

13. A.

Jellemezze az inzulindependens (IDDM), és a non-inzulindependens diabetes mellitust (NIDDM), és azok tüneteit! Mondja el a diabéteszes gyermek ápolásának szempontjait!

13. B.

Ismertesse, hogy perifériás vénakanulálás, illetve a perifériás vénás kapu fenntartása során milyen nem várt események léphetnek fel!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

14. A.

Határozza meg, hogy mit jelent a Basic Life Support és az Advanced Life Support! Ismertesse a túlélési láncot! Mondja el a BLS szekvenciát!

14. B.

Foglalja össze a generikus kötszerek közül az alginátos, hidrokolloidos és a polimer kötszerek tulajdonságait!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

15. A.

Mondja el, hogy mit értünk pectus excavatumon! Ismertesse kialakulásának okát, tüneteit! Mondja el a beteg műtét előtti és műtét utáni ápolásának szempontjait!

15. B.

Ismertesse a parenteralis táplálás szövődményeit, lehetséges mellékhatásait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

16. A.

Ismertesse az anorexia nervosa és a bulimia nervosa okait, tüneteit! Határozzon meg ápolási diagnózisokat ezen betegségekben szenvedő kliensekre vonatkozóan!

16. B.

Határozza meg, hogy mit értünk nagyvéna alatt, sorolja fel a pungálható nagyvénákat! Mondja el, hogy mit nevezünk centrális vénás kanülnek! Ismertesse a centrális vénás kanülok fajtáit és jellemzőiket!

Raul Edis

17. A.

Mondja el az égési sérülés fokozatait és a hozzájuk társuló bőrelváltozásokat, tüneteket! Határozzon meg az égésbetegségben szenvedő beteg állapotára vonatkozóan ápolási diagnózisokat!

17. B.

Ismertesse az intraossealis technika, illetve az intraossealis infúzió előnyeit, valamint a behelyezés lehetséges helyeit gyermekek esetén!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

18. A.

Mondja el a bronchitis obstructiva okát, tüneteit! Ismertesse a bronchitis obstructivában szenvedő gyermek ápolásának szempontjait!

18. B.

Nevezze meg a gyermek fájdalomra adott válaszában befolyásoló tényezőit! Ismertesse a fájdalom sikeres felméréseinek jellemzőit! Sorolja fel - gyermekek esetén - a fájdalom mértékének felmérésére szolgáló lehetőségeket!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

19. A.

Ismertesse a psoriasis okait, tüneteit, formáit, lefolyását! Összegezze a pikkelysömörös gyermekek ápolási, gondozási sajátosságait!

19. B.

Foglalja össze, a gyermekkorban sztóma-képző műtéthez vezető kórképeket! Ismertesse a sztómák fajtáit és a sztóma ápolásához tartozó ápolói teendőket!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

20. A.

Sorolja fel a gyermekbántalmazás lehetséges formáit! Ismertesse a shaken baby syndrome fogalmát, tüneteit! Ismertesse a kapcsolatos ápolási teendőket!

20. B.

Mondja el, hogy mit tehet az ápoló a tűszúrásos balesetek elkerülésének érdekében!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

21. A.

Ismertesse a mesterséges táplálás fajtát, javallatait és ellenjavallatait! Határozza meg az enteralis táplálás fogalmát!

21. B.

Ismertesse a sebfelmérés menetét! Nevezze meg az ideális kötszer ismérveit! Foglalja össze az intelligens kötszerek általános jellemzőit!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

22. A.

Határozza meg az onko-team fogalmát, feladatait! Ismertesse az onko-team tagjait, és az ápoló teamban betöltött helyét, szerepét!

22. B.

Ismertesse a nyomási fekély fogalmát, kialakulásának kockázati tényezőit!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

23. A.

Mondja el az ileus fogalmát, formáit, kialakulásának lehetséges helyeit, okait és az ileus tüneteit! Foglalja össze a műtéti beavatkozáson átesett ileusos gyermek ápolásával kapcsolatos ápolói feladatokat!

23. B.

Foglalja össze a terminális állapotban lévő beteg ápolásának lépéseit, szempontjait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

24. A.

Sorolja fel a parenteralis táplálást igénylő betegségeket!

24. B.

Jellemezze a szabad légút biztosításához kapcsolódóan, a fej és a légzőrendszer anatómiai sajátosságait csecsemő és gyermekkorban! Sorolja fel a szabad légút biztosítást nehezítő leggyakoribb fejlődési rendellenességeket!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

25. A.

Ismertesse az enterális táplálás lehetséges szövődményeit és azok kezelését!

25. B.

Ismertesse a fájdalom gyógyszermentes kezelésének lehetőségeit gyermekkorban!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

26. A.

Mondja el a haldoklás és a gyász stádiumait, jellemzőit! Ismertesse az ápoló feladatait/teendőit a különböző stádiumok vonatkozásában!

26. B.

Foglalja össze, hogy mely feltétek teljesülése esetén beszélhetünk biztonságos betegellátásról!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

27. A.

Nevezze meg a pylorus stenosis okát, tüneteit! Ismertesse a posztoperatív ellátás ápolási feladatait!

27. B.

Foglalja össze parenteralis táplálás esetén, a táplálási terv felállításának szempontjait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

28. A.

Határozza meg az epilepszia fogalmát, és sorolja fel a tüneteit! Fejtse ki, hogy mit jelent a fokális, illetve a generalizált görcs (példákkal)! Foglalja össze az epilepsziás beteg ápolásának alapvető szempontjait!

28. B.

Ismertesse a klinikai enterális táplálás lényegét, jelentőségét! Sorolja fel az enterális tápszerek fajtáit!

Rauk Edit

29. A.

Definiálja a fixateur externe fogalmát! Ismertesse a fixateur externe kezelésben részesülő beteg ápolásának szempontjait!

29. B.

Soroljon fel eszközös légút biztosításra alkalmas eszközöket!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

30. A.

Határozza meg a kiegészítő klinikai enteralis táplálás fokozatait! Sorolja fel a percutan endoscopos gastrostomán (PEG) keresztül történő táplálás javallatait, ellenjavallatait! Ismertesse a PEG-gel kapcsolatos ápolási teendőket!

30. B.

Magyarázza el, hogy mit értünk transzfúzió alatt és mondja el, hogy mit jelent a komponens terápia a transzfúziológiában! Sorolja fel a transzfúzió adásának lehetséges okait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. A.

Ismertesse a terhesség jeleit, és a megtermékenyítéstől a beágyazódásig tartó folyamatot! Foglalja össze a veszélyeztetett terhesség lehetséges okait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- gyanújelek, valószínű jelek, biztos jelek
- trophoblast sejtek, bolyhok, méhlepény, embryoblast
- terhelő szülészeti előzmények, terhelő betegség, fenyegető vetélés, habituális vetélés, későterhességi vérzés, anyai hypertonia, diabetes, szívbetegség, terhességi toxicosis

1. B.

Jellemezze a perifériásan pungálható vénák sajátosságait és a kizáró okokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- könnyen felkereshető, látható, vagy tapintható, elég nagy lumenű, közelében nincs sérthető fontos anatómiai képlet
- legyen fixálható, egyenes lefutású, a bőr ép legyen
- ne legyen közeli billentyű, ne legyen trombotizált, ne legyen mozgó ízület közelében, beavatkozás (műtét) oldaliséga
- kizáró okok: választott végtagon Cimino-fistulát képeztek, vagy korábban radikális emlőműtét történt az adott oldalon, limfödémás tünetek észlelhetők, érzés és/vagy mozgáskiesés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

2. A.

Mondja el a gastrooesophagealis reflux (GOR) okát, tüneteit! Foglalja össze a GOR-s gyermek ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- savas gyomortartalom visszaáramlása a nyelőcsőbe, záróizom gyengeség, esetleg rekeszsérvvel társulva, nyelőcsövön felmaródás
- tünetek csecsemőkorban: bukás, hányás, nyugtalanság, nyeldeklés
- gyermekkorban: gyomortáji és/vagy szegycsont mögötti fájdalom, gyomorégés, nyelés fájdalmas
- általában: gyermek elutasítja az evést, fejlődés lelassulás, elmaradás, hiányállapotok, ismétlődő tüdőgyulladások, asztma, krónikus köhögés, rekedtség, obstruktív bronchitis, csuklás
- szükséglet kielégítés, táplálás, táplálék sűrítése, edukáció, kerülendő ételek, pozicionálás, mesterséges táplálás, gyógyszeres terápia kivitelezése

2. B.

Ismertesse a nyomási fekély komplex megelőzését, mindegyik megelőzési stratégiára hozzon példákat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- prevenció stratégia: kockázatfelmérés és ennek eszközei
- bőr ellátása, korai kezelése: fürdetés gyakorisága, testápolók használata, fehérje és energia korrekció, száraz bőrfelület biztosítása
- mechanikai terhelés csökkentése: testhelyzet változtatás biztosítása (tervezetten), nyomáscsökkentő matrac alkalmazása, pozicionálás, beteg/hozzátartozó edukáció helyzetváltoztatásra vonatkozóan, alátámasztási felület növelése, helyes betegmozgató technika
- oktatás: nyomási fekély veszélye, helyes bőrápolás, bőrkárosodást csökkentő testhelyzetek

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

4. A.

Foglalja össze az ajak- és szápadhasadék kialakulásának okait! Ismertesse az ajak- és szápadhasadékos csecsemő, gyermek ápolási/gondozási feladatait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- oka nem tisztázott, valószínűsíthető a genetikai és a korai magzati korban elszenvedett ártalom, ajak-, szápadnyúlványok összezsugorodása nem történik meg
- gondozásba vétel: hasadék team, helyzetfelmérés, korrekciós terv, edukáció a táplálásra vonatkozóan is, pszichés támogatás
- műtét előtti teendők: pszichés és szomatikus előkészítés
- posztoperatív ellátás: beteg megfigyelés, kardinális tünetek, pozicionálás, műtéti sebzés védelem, nyugtatás, sebkezelés, táplálás
- utógondozás: beszéd- és hangképzés korrekciója, fogászati kontroll, fogszabályozás, hallás vizsgálat, korrekciós műtétek, testkép zavar, kortárs kapcsolati problémák

4. B.

Ismertesse a nagyvérkört, a vénafal szerkezetét és a vénafalat felépítő sejteket! Ismertesse a gyógyszerek vénafalra kifejtett direkt hatását, és az elkerülés lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- nagyvérkör felépítése
- vénafal szerkezete
- simaizomsejtek, adventitia, kötőszöveti rostokból áll
- az oldat, vagy vivőanyag ozmolaritása, illetve maga a hatóanyagok okozzák, lokálisan jelentkező fájdalom, vénafal-károsodás
- megfelelő hígítás, „kis infúzió”, lassú bejuttatás, lokális anesztetikum adása a gyógyszer bejuttatás előtt, perifériás vénás bejuttatás kerülése

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

5. A.

Foglalja össze a malnutritio kialakulásának lehetséges okait és következményeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- kialakulás okai: a táplálék felvételének, emésztésének és felszívódásának zavarai
- malignus elváltozások, gyulladós bélbetegségek, az emésztőrendszer fekélyei, sipolyok, a tápcsatornán át történő/szájon keresztül történő táplálkozás tilalma, krónikusan csökkent étvágy, idült hasmenés és/vagy hányás, beteg nem tud, vagy nem akar táplálkozni, felgyorsult anyagcsere és/vagy a fehérjék fokozott lebontásával járó állapotok, pl. tartós láz, súlyosabb sérülés, politrauma, égésbetegség, szepszis, hyperthyreosis
- malnutritio következményei: elhúzódó seb és csontgyógyulás, fokozódó ödéma hajlam, nő a nyomási fekély kialakulásának kockázata, immunvédekezés gyengül, nosocomialis infekció kialakulásának kockázata nő, vérzési, alvadási zavarok, enzimek képzése csökken, következményes anyagcserezavarok lépnek fel, alacsony albumin szint, bizonyos gyógyszerek transzportja zavart szenved, hosszabb ápolási idő

5. B.

Ismertesse a bőr szerkezetét! Határozza meg a seb fogalmát, sorolja fel fajtáit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- hám, járulékos részek, kötőszövet, erek, idegek
- seb fogalma, fajtái

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

6. A.

Határozza meg a meningitis okait, tüneteit! Foglalja össze a meningitises beteg ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- lágycsőrtyák gyulladása, fertőzés legtöbbször haematogen úton jön létre, purulens, vagy serosus
- láz, esélet állapot, meningealis izgalmi jelek, agnyomás-fokozódás tünete, tudatzavar, görcsök, liquor fokozott nyomással ürül
- szükségletek kielégítése, betegmegfigyelés, kardinális tünetek, agnyomás-fokozódás tüneteinek enyhítése, pozicionálás, decubitus védelem, oxigénadagolás, parenteralis folyadékpótlás, bevitt- ürített folyadék ellenőrzése, testhőmérséklet rendezése, line-ok gondozása, betegbiztonság a görcsök alatt, gyógyszeres terápia kivitelezése

6. B.

Ismertesse a hospice fogalmát, formáit! Definiálja a palliatív ellátás fogalmát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- végstádiumban lévő, elsősorban daganatos betegek ellátása, multidiszciplináris
- beteg otthona, nappali kórház, fekvőbeteg osztály
- WHO definíció

Rauk Editt

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

7. A.

Mondja el az idiopathicus respiratoricus dystress szindróma (IRDS) kialakulásának okait, következményeit! Foglalja össze a koraszülöttek ápolási sajátosságait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- tüdő éretlensége, éretlen vascularis tüdőfejlődés, surfactant hiány, alveolaris felületi feszültség nő
- következmény: atelectasia, funkcionális residuális kapacitás csökkenése, hypoxia hypercapnia, acidosis
- szükségletek kielégítése, beteg megfigyelés, kardinális tünetek, hőháztartás egyensúlyának fenntartása/pótlása, minimál handling, kontrollált oxigén terápia, fájdalomcsillapítás, környezeti ártalmak minimalizálása, táplálás, line-ok gondozása, fokozott higiéné, bőrkontaktus fontossága, rehabilitáció, utógondozás

7. B.

Határozza meg a fájdalom fogalmát, típusait! Hasonlítsa össze az akut és a krónikus fájdalom jellemzőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Nemzetközi Szövetség a Fájdalom Tanulmányozására meghatározása, akut, krónikus
- akut: kezdet – hirtelen, ok – heveny, időtartam – belátható, viszonyulás – szorongás
- kónikus: kezdet – bizonytalan, ok – idült folyamat, időtartam – nem belátható, viszonyulás – depresszió

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

8. A.

Ismertesse a heveny obstruktív laryngitis okát, tüneteit! Foglalja össze a kruppos gyermek ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- felső és alsó légutak akut gyulladásos vírusos betegsége, gége alatti duzzanat
- éjszaka, hajnalban jelentkezik, görcsös ugató köhögés, rekedtség, fulladás, légzési nehézség elsősorban belégzési fázisban, tekintet riadt, kifejezett légzési munka, kifáradás, cianózis, kiszáradás, láz
- szükségletek kielégítése, nyugtatás, pozicionálás, hideg levegő, hideg folyadékkal történő párasítás, porlasztás, oxigénadagolás, folyadékpótlás, gyógyszeres terápia kivitelezése, testhőmérséklet rendezése

8. B.

Összegezze a parenteralis táplálás (PT) folyamatának ellenőrzési pontjait! Ismertesse a parenteralis táplálásban alkalmazható legfontosabb oldatok, készítmények összetevőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ellenőrzési pontok: a PT megkezdése előtt és a befejezéskor, valamint az első táplálási alkalommal 3 óránként ellenőrizni: beteg általános állapota, kardinális tünetek, vércukor szint, ürített folyadék mennyisége, vénás kanül megfelelő működése, ha perifériás vénába történik a PT: kanülált ér állapota, infúziós pumpa megfelelő működése
- szénhidrátoldatok: glükóz, az idegsejtek, vörösvértestek, vese tubulusok, napi energia szükségletüket a koplálás korai szakaszában csak glükózból tudják fedezni
- aminosav készítmények
- zsírkészítmények
- teljes értékű keverék oldatok

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

9. A.

Mondja el, hogy mit értünk fraktúra alatt, és ismertesse osztályozásukat! Sorolja fel a fraktúra tüneteit! Ismertesse a csonttörést szenvedett betegek ápolásának általános szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- csontfolytonosság megszakadása direkt, vagy indirekt hatásra
- nyílt, vagy zárt törés, lehet direkt vagy indirekt
- törés mechanizmus szerint: csavarásos, hajlításos, beékelődéses, zúzódásos, nyíródásos, szakításos
- törés alakja szerint: teljes, vagy részleges
- csontok állapota szerint: traumás, vagy patológias
- szubjektív tünetek
- objektív tünetek
- szükségletek kielégítése, fájdalomcsillapítás, pozicionálás
- végtag megfigyelése: keringés, ödéma, hőmérséklet, szín
- rögzítő eszköz ellenőrzése: gipsz nem szorít, gipsz végei lekerekítettek
- töréstől függően aktivitás megőrzése
- gyógyszeres terápia kivitelezése, pl. thrombosis profilaxis, antibiotikum nyílt törés esetén

9. B.

Foglalja össze a kanülált perifériás vénafal irritációjának, gyulladásának, thrombotizálódásának tüneteit! Ismertesse a tünetek észlelésekor szükséges ápolói teendőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- vénafalát irritáló anyagok hatása átmeneti, elvileg reverzibilis, a beadás megszűnésével általában a tünetek is megszűnnek
 - tünetek: fájdalom, feszítő érzés, érszpaszmus
 - ápolói teendő: nagyobb hígítás, lassú beadás, beteg felvilágosítása
- további irritáció esetén: vénafal károsodik, gyulladt, duzzanat, behártyája sérül, gyulladós reakciók jelentkeznek
 - tünetek: bőrön a véna vonalában néhány centiméteres kékes-vörös elszíneződés jelentkezik, véna tapintásra köteges, kemény, fájdalmas
 - ápolói teendő: kanül azonnali eltávolítása, helyi kezelés, pozicionálás
- thrombotizálódás: proximálisan további thrombusképződés lép fel, keringési zavar, embolizáció
 - ápolói teendő: kanül azonnali eltávolítása, helyi kezelés, pozicionálás, szisztémás kezelés kivitelezése

Rauk Edit

10. A.

Ismertesse a Crohn-betegség okát, tüneteit! Foglalja össze a Crohn-betegségben szenvedő páciens ápolásának, gondozásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ismeretlen eredetű autoimmun betegség, bélfal összes rétegét érintő gyulladás, főleg a terminális ileum és a vastagbél érintett
- hasi fájdalom, étkezés utáni hasmenés, véres-nyálkás széklet, fogyás, hányinger, hányás, has nyomásérzékeny, feltűnő sápadtság, fáradékonyság, rossz közérzet, afták a szájnyálkahártyán, láz, növekedés elmaradása, később: végbél körül fekélyek, sipolyok, ízületi elváltozások
- szükségletek kielégítése, táplálás, ha szükséges mesterséges táplálás, hőháztartás rendezése, hányinger, hányás csillapítása, bőrvédelem, szájnyálkahártya kezelése, védelme, fájdalomcsillapítás, line-ok gondozása, pszichés támogatás, edukáció, család bevonása, gyógyszeres terápia kivitelezése
- gondozás: életminőséget jelentősen rontja, relapsusok megelőzése, kortárs kapcsolati problémák, pályaválasztási problémák, testképzavar

10. B.

Adjon áttekintést a nyomási fekély stádiumairól és azok jellemzőiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- stádiumok
- a szöveti elváltozás jellemzői

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

11. A.

Ismertesse az autizmus spektrum zavar fogalmát, tüneteit! Foglalja össze a kommunikáció szabályait a spektrum zavarral küzdő páciens esetében!

Kulcsszavak, fogalmak:

- fogalom meghatározás
- társas és szociális kapcsolatok zavara, rugalmatlanság, konkretizálás, érzelmi emóciók megélésének hiánya, napirendhez, tárgyakhoz való túlzott alkalmazkodás, dühkitörések, szemkontaktus kerülése
- kommunikáció rövid, egyértelmű kérdések, utasítás, szemkontaktus nélküli kommunikáció

11. B.

Ismertesse a nyomási fekély komplex kezelését!

Kulcsszavak, fogalmak:

- fekélyállapot felmérése, felmérő skálák alkalmazása
- multidiszciplináris ellátás, döntéshozatali algoritmus, a sebhelyi kezelése, támogató intézkedések: nyomás megszüntetése, megfelelő tápanyag bevitel

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

12. A.

Jellemezze a gyermekkorban leggyakrabban előforduló szívritmus zavarokat (ok, tünet)!
Ismertesse az ehhez kapcsolódó ápolói teendőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- extrasystolia: ectopiás inger, pausa, számtalan kiváltó oka lehet, legtöbbször csak eszközös vizsgálat során derül rá fény. Kontroll
- supraventricularis tachycardia: His-köteg feletti részről indul az inger, percekig, de akár órákig is eltarthat, társulhat szívbetegséghez, mellkasi nyomás, zsibbadás, vérnyomásesés, fejfájás, hasfájás, szédülés. Felismerés, fizikális eljárások, gyógyszeres terápia kivitelezése
- pitvarfibrilláció: gyermekkorban ritka, mindig súlyos szívbetegséghez társul. Felismerés, riasztás, gyógyszeres és nem gyógyszeres terápia kivitelezése, segédkezés

12. B.

Mondja el az elsődleges sebgyógyulás szakaszait, és a sebgyógyulást befolyásoló tényezőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- sebgyógyulás szakaszai
- helyi: infekciók, vérellátási zavar, váladékozás, nekrotikus szövetek, idegen test, ismétlődő trauma
- általános: életkor, alultápláltság, csökkent oxigén ellátás, koagulációs betegségek, incontinentia, diabetes mellitus, bizonyos hiánybetegségek

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

13. A.

Jellemezze az inzulindependens (IDDM), és a non-inzulindependens diabetes mellitust (NIDDM), és azok tüneteit! Mondja el a diabéteszes gyermek ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- béta-sejtekben termelődő inzulin hiánya
- perifériás szövetek inzulinrezisztenciája
- polyuria, polydipsia, hyperglykaemia, fogyás, hányás, exsiccosis, acetonos lehelet, vizeletben megjelenik a cukor, fáradtság, hasi fájdalom, személyiségváltozás, enuresis, vulvovaginitis, elhúzódó sebgyógyulás, sav-bázis eltolódás, tudatzavar, Kussmaul-légzés
- inzulinkezelés kivitelezése, parenteralis folyadékpótlás, betegmegfigyelés, kardiális tünetek, vércukor ellenőrzés, vizelet ellenőrzés, szükségletek kielégítése, diéta étrend bevezetése, edukáció (különös tekintettel az inzulin bejuttatás módjára, technikájára, életmódra, táplálkozásra, otthoni vércukor ellenőrzésre, alarmírózó értékekre, jelekre vonatkozóan), pszichés támogatás

13. B.

Ismertesse, hogy perifériás vénakanülálás, illetve a perifériás vénás kapu fenntartása során milyen nem várt események léphetnek fel!

Kulcsszavak, fogalmak:

- vénafal sérülése, vénafal szakadás, véletlen artéria punkció, haematoma, kanült nem lehet felvezetni, kanül nem a megfelelő pozícióba kerül, kanül megtörik
- paravazáció, katéter átjárhatóságának csökkenése, megszűnése, fibrinlerakódás, vagy kicsapódó kémiai anyag miatt, phlebothrombosis, thrombophlebitis, embólia, behatolási kapun, vagy annak környékén infekció, perifériás idegsérülés, lokális allergiás reakció a kötőző anyagra

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

14. A.

Határozza meg, hogy mit jelent a Basic Life Support és az Advanced Life Support! Ismeresse a túlélési láncot! Mondja el a BLS szekvenciát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- alapszintű életfenntartó kezelés: felismerés, segélykérés, alapszintű újraélesztés
- kibővített életfenntartó kezelés: alapszintű újraélesztés folytatása, eszközös légútbiztosítás, defibrillálás, intravénás gyógyszerek
- biztonság, stimuláció, segítségkérés, légút megnyitása, légzés vizsgálat és ideje, lélegeztetés, keringés vizsgálat és ideje, mellkas kompresszió
- légút megnyitási manőver, életkortól függő lélegeztetési technika, életkortól függő mellkas kompressziós technika

14. B.

Foglalja össze a generikus kötszerek közül az alginátos, hidrokolloidos és a polimer kötszerek tulajdonságait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- alginátos kötszer tulajdonságai
- hidrokolloidos kötszer tulajdonságai
- poliuretán kötszer tulajdonságai

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

15. A.

Mondja el, hogy mit értünk pectus excavatumon! Ismertesse kialakulásának okát, tüneteit! Mondja el a beteg műtét előtti és műtét utáni ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- elülső mellkasfal tölcsérszerű behúzódnása, szegycsont-bordaporc fejlődési zavara
- besüppedt szegycsont, vállak lefelé lógnak, terhelésre fáradékonyság, vitálkapacitás csökken, a paradox légzés miatt gyakori légúti infekciók
- beteg elhelyezés, pszichés és szomatikus előkészítés, edukáció a légzést segítő fizioterápiás eszköz használatára vonatkozóan, gyakorlatok kivitelezésének ellenőrzése
- posztoperatív ellátás: szükségletek kielégítése, betegmegfigyelés, kardinális tünetek, esetleges PTX és/vagy vérzés felismerése, műtėti sebzés ellátása, drének gondozása, pozicionálás, fájdalomcsillapítás, folyadékpótlás, ürített folyadék ellenőrzése, légzőgyakorlatok kiviteleztetése, mobilizáció elősegítése, gyógyszeres terápia kivitelezése

15. B.

Ismeresse a parenteralis táplálás szövődményeit, lehetséges mellékhatásait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- táplálás okozta anyagcserezavarok
- keringési zavarok, folyadékterhelés
- nem kielégítően tervezett táplálási stratégia
- metabolikus problémák

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

16. A.

Ismertesse az anorexia nervosa és a bulimia nervosa okait, tüneteit! Határozzon meg ápolási diagnózisokat ezen betegségekben szenvedő kliensekre vonatkozóan!

Kulcsszavak, fogalmak:

- anorexia nervosa okai
 - tünete: titkolt és/vagy magányos evési magatartás, súlygyarapodástól való félelem, mértéktelen testgyakorlás, fáradtság, koncentráció romlása, ismétlődő fertőzések, elkerülő magatartás, táplálékkal kapcsolatos kényszer gondolatok, álmatlanság, erős dohányzás és/vagy alkoholfogyasztás, másodlagos nemi jelleg kifejlődésének hiánya, menstruációs ciklus megszüntése, depresszió
 - lehetséges ápolási diagnózisok: testkép zavara, önértékelés, eredménytelen egyéni megküzdés, megváltozott táplálkozás, szorongás, megromlott családi folyamatok
- bulimia nervosa okai
 - tünete: visszatérő falási epizódok, önhánytatás, és/vagy vízajtók szedése, súlygyarapodástól való félelem, mértéktelen testgyakorlás, álmatlanság vagy túlzott alvás, depresszió, elsimult, besüppedt arc, anémia, hiány állapotok, gastrointestinalis vérzések, nyelőcsőszakadás, testhőmérséklet, reflexek csökkenése, fogak eróziója
 - lehetséges ápolási diagnózisok: eredménytelen egyéni megküzdés, megváltozott táplálkozás, szorongás, az öncsonkítás jelentős kockázata, testkép zavara, megromlott családi folyamatok

16. B.

Határozza meg, hogy mit értünk nagyvéna alatt, sorolja fel a pungálható nagyvénaikat! Mondja el, hogy mit nevezünk centrális vénás kanülnak! Ismertesse a centrális vénás kanülok fajtáit és jellemzőiket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szív közeli nagy gyűjtőerek, billentyűmentes
- pungálható nagyvéna megnevezése
- distalis vége a vena cava superiorban van függetlenül a bevezetés helyétől
- egylumenű: átteresztőképességük nagy, használhatóságuk korlátozott, több lumenű: egymástól független funkció, átteresztőképességük kisebb
- speciális bevonattal ellátott kanülok

Hitelesítve:

48 / 63

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

17. A.

Mondja el az égési sérülés fokozatait és a hozzájuk társuló bőrelváltozásokat, tüneteket! Határozzon meg az égésbetegségben szenvedő beteg állapotára vonatkozóan ápolási diagnózisokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- I. fokozat: epiderma károsodik, bőrpír, duzzanat, fájdalom
- II. fokozat: corium is károsodik, bőrpír, ödéma, hólyagképződés, fájdalom
- III. fokozat: teljes bőr és a szubkután réteg egy része elhal, elpusztulnak a bőr-függelékek, az elszíneződött bőr teljesen érzéketlen
- IV. fokozat: teljes elhalás, elszenesedés
- lehetséges ápolási diagnózisok: fájdalom a bőr, illetve a mélyebb rétegek károsodása miatt, fertőzés fokozott kockázata a bőr integritásának megszakadása miatt, fokozott folyadék és fehérjevesztés, a fokozott energiavesztéshez képest elégtelen energia bevitele, fokozott hővesztés, ödéma kialakulása a fokozott fehérje, és Na veszteség következtében, szorongás a szeparáció miatt

17. B.

Ismertesse az intraossealis technika, illetve az intraossealis infúzió előnyeit, valamint a behelyezés lehetséges helyeit gyermekek esetén!

Kulcsszavak, fogalmak:

- jó és biztonságos, az intraossealis tér feltalálásának sikerességi aránya magas, paramedikális személyzet is végezheti, kevés a kontraindikáció és a szövődmény
- tibia, két harántujjal a tuberositas tibiae alatt, femur distalis része, humerus proximalis része

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

19. A.

Ismertesse a psoriasis okait, tüneteit, formáit, lefolyását! Összegezze a pikkelysömörös gyermekek ápolási, gondozási sajátosságait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- környezeti hajlam és provokáló környezeti faktorok együttes jelenléte
- főként a bőrön, körmökön jelentkező elváltozás
- megjelenési formái: végtagok feszítő felszíne, térd, könyök, körmök, hajas fejbőr, tenyér-talp
- kiújulásra hajlamos, krónikus, hosszantartó
- szükségletek kielégítése, lokális kezelés, fájdalomcsillapítás, viszketés enyhítése, felülfertőzések elkerülése, edukáció, család bevonása
- gondozás: életminőséget jelentősen rontja, kortárs kapcsolati problémák, pályaválasztási problémák, testképzavar

19. B.

Foglalja össze, a gyermekkorban sztóma-képző műtéthez vezető kórképeket! Ismertesse a sztómák fajtáit és a sztóma ápolásához tartozó ápolói teendőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- emésztőrendszer gyulladáisos betegségei, interszticiális megbetegedései (környezeti ártalmak, mérgezések, balesetek), emésztőrendszer fejlődési rendellenességei, sipolyképződéshez vezető kórképek
- colo-,ileo- és urosztómák
- szájadék, bőr, tartály gondozása, beteg és/vagy hozzátartozó edukálása: önellátás/ellátás szempontjai, étrend, pszichés támogatás: megváltozott testkép, „együttélés” a sztómával

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

21. A.

Ismertesse a mesterséges táplálás fajtáit, javallatait és ellenjavallatait! Határozza meg az enteralis táplálás fogalmát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- enteralis, parenteralis, totális parenteralis
- adott állapotban a szervezett működésének fenntartásához és megfelelő ütemű fejlődéséhez szükséges napi energia, fehérje – építőanyag, folyadék és egyéb anyagok gyomor-bélrendszerbe juttatása
- gyomor-bélrendszer működőképes és használható, beteg hemodinamikai állapota megengedi
- hemodinamikai instabilitás, gyomor-bélrendszer működési zavarai: mechanikai passage akadály, paralyticus ileus, gastrointestinalis vérzés, súlyos hasüregi gyuladások: tályog, diffúz peritonitis

21. B.

Ismertesse a sebfelmérés menetét! Nevezze meg az ideális kötszer ismérveit! Foglalja össze az intelligens kötszerek általános jellemzőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- nagyság, mélység, nekrozis típusa, nagysága, váladék típusa, mennyisége, bőr állapota, színe a seb körül, perifériás szöveti ödéma, sarjadzás, hámosodás
- fogja fel a sebváladékot, nyújtson védelmet az infekciók ellen, csökkentse, vagy szüntesse meg a szagot, csökkentse a fájdalmat, ne korlátozza a beteget a mozgásban, megfelelő eredménnyel jár, minimalizálja a kötécserék gyakoriságát, atraumatikus kötécserét biztosít

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

22. A.

Határozza meg az onko-team fogalmát, feladatait! Ismertesse az onko-team tagjait, és az ápoló teamban betöltött helyét, szerepét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- multidiszciplinális team
- teljes betegút tervezése, menedzselése, ideértve a teljes körű diagnózis felállításához szükséges és az előzetesen elvégzettek meghaladó diagnosztikai vizsgálatok meghatározását, illetőleg a terápiás terv felállítását, fájdalomcsillapítást, táplálást, valamint ezek újratárgyalását
- onkológus szakorvos, egyéb szakmákat képviselő szakorvosok (radiológus szakorvos, sugárterápiás szakorvos, sebész, fájdalomcsillapítási szakember), ápoló, táplálkozási szakértő, gyógytornász, team-koordinátor, a beteg pszichés vezetését, rehabilitációját végző szakember, gyógyszerész, a beteg háziornosa
- teljes jogú tagként vesz részt az onko-team munkájában, holisztikus szemléletű individualizált ápolást nyújt, koordinatori szerepet tölt be a beteg életminőségét javító - nem orvosi - ellátásában (táplálás, fizioterápia, lelki gondozás, szociális munka, otthonápolási szolgálat), a terápia kivitelezője

22. B.

Ismertesse a nyomási fekély fogalmát, kialakulásának kockázati tényezőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- olyan szövetelhalás, amely azokon a helyeken fejlődik ki ahol kiálló csont és egy külső felület között a lágyrész hosszabb ideig tartó nyomás alatt áll
- dörzsölés, nyíróerő, nem kielégítő táplálkozás, inkontinencia és nedvesség, tudatállapot, aktivitás, gyógyszerek

Rauk Edit

24. A.

Sorolja fel a parenteralis táplálást igénylő betegségeket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- akut, kritikus állapotok: polytrauma, kiterjedt égésbetegség, szepszis, sokszervi elégtelenség, nagy sebészeti műtétek
- krónikus betegségek
- bélelégtelenséghez vezető krónikus betegségek, állapotok: arteria és vena mesenterica thrombosis, embólia, Crohn-betegség, egyéb gyulladással, kiterjedt bélbetegségek, tumoros betegségek, trauma, postirradiációs bélelégtelenség, AIDS, immunhiányos állapotok, vékonybél sztóma, fisztula

24. B.

Jellemeze a szabad légút biztosításához kapcsolódóan, a fej és a légzőrendszer anatómiai sajátosságait csecsemő és gyermekkorban! Sorolja fel a szabad légút biztosítást nehezítő leggyakoribb fejlődési rendellenességeket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- koponya nagy ívű occipitalis hajlatú ezért az anteflexio nehezített, kis száj, relatíve nagy nyelv, rövid nyak, vaskos gégebemenet, szűk hangrész, hangszalagok közvetlenül az epiglottis alatt erednek, légúti legszűkebb szakasz a gyűrűporc magasságában, gége tölcsér alakú, mindkét főhörgő 45°-s szöveget zár be a trachea tengelyével
- cheilognathopalatoschisis, choanalis atresia

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

25. A.

Ismertesse az enteralis táplálás lehetséges szövődményeit és azok kezelését!

Kulcsszavak, fogalmak:

- hasmenés, haspuffadás
 - oka: tápszer ozmolaritása, összetétele nem megfelelő, elégtelen felszívódás, táplálás felépítése túl gyors, bolusban adott nagy volumenek
 - kezelése: táplálási terv újra gondolása, volumen csökkentése, tápszer cserére
- regurgitációs tünetek: reflux, hányás, aspiráció
 - kezelése: szonda újra pozicionálása, táplálási terv újragondolása
- anyagcserezavarok: elektrolit- és folyadék háztartás zavarai, hypo- vagy hyperglykaemia
 - kezelése: folyamatos monitorizálás
- táplálási intolerancia
 - tünetei: hasi görcsök, haspuffadás, hasmenés, regurgitáció, hányás
 - oka: a beteg toleranciájánál gyorsabb tápszer beadás
 - kezelése: táplálási terv újragondolása, a tápszer megfelelő beadása
- fertőzések, helyi irritációk, nekrotizisok
 - kezelés: higiénés szabályok betartása, folyamatos szonda toalett, szondák megfelelő idejű cseréje, tápszerek megfelelő elkészítése, tárolás

25. B.

Ismertesse a fájdalom gyógyszermentes kezelésének lehetőségeit gyermekkorban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- lazítás, figyelemelterelés, kényelmi eszközök, pozicionálás, alternatív terápia, hideg-meleg hatás, szelektív ingeráram kezelés, masszáz, szorongáscsökkentés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

26. A.

Mondja el a haldoklás és a gyász stádiumait, jellemzőit! Ismertesse az ápoló feladatait/teendőit a különböző stádiumok vonatkozásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- tagadás: beteg tagadja a halál gondolatát
 - ápoló feladatai/teendői: türelem, megértés
- düh, feszültség, harag
 - ápoló feladatai/teendői: nem szabad helyteleníteni, védekezni a harag ellen
- alku
 - ápoló feladatai/teendői: beteg mit tenne, vagy mit nem tenne „ha”, irányítás lehetőségét kelti a betegben, bűntudat enyhítése
- depresszió
 - ápoló feladatai/teendői: első stádium a valóság elfogadására, elhagyatottság reménytelenség, teret kell adni a bánatnak
- elfogadás: nyugalmas, békés időszak, beteg búcsúzik
 - ápoló feladatai/teendői: érintés, nonverbális kommunikáció jelentősége

26. B.

Foglalja össze, hogy mely feltétek teljesülése esetén beszélhetünk biztonságos betegellátásról!

Kulcsszavak, fogalmak:

- időszerűség: beteg a megfelelő időben jut ellátáshoz
- szakszerűség: ellátást végzők felkészültsége, szaktudása, kompetenciája
- szabályozottság: ellátási folyamatok érvényesülnek
- folyamatosság
- átláthatóság, számon kérhetőség: átlátható és kézben tartott ellátási folyamatok, tisztázottak a kompetenciák, megvalósulás folyamatosan ellenőrzött
- tájékozottság: a beteg és/vagy hozzátartozója bevonásra kerül az ellátási folyamatban
- fenntarthatóság
- biztonságos infrastruktúra

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

27. A.

Nevezze meg a pylorus stenosis okát, tüneteit! Ismertesse a posztoperatív ellátás ápolási feladatait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a pylorus izomzatának kóros megvastagodása, amely beszűkíti a pylorus csatornát, ürülési akadályt képezve
- hányás, röviddel az étkezés után, amely egyre gyakoribbá válik, sugárhányás, súlygörbe megállása, a hányás ellenére a csecsemő jól etethető, éhes, hasfalon keresztül jól látható a perisztaltika, majd az antiperisztaltika hullám, guruló labda tünet, alacsony szérum Kálium és Klór, alkalózis
- posztoperatív ellátás: betegmegfigyelés, kardinális tünetek, pozicionálás, műtéti sebzés ellátása, parenteralis táplálás kivitelezése, szájon át történő táplálás felépítése, line-ok ellátása, bevitt-ürített folyadék ellenőrzése, fájdalomcsillapítás

27. B.

Foglalja össze parenteralis táplálás esetén, a táplálási terv felállításának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- alapbetegség, társbetegségek, a beteg jelenlegi állapota, a beteg tápláltsági állapota
- a szervezet víz-elektrolit egyensúlya, a szervezet sav-bázis egyensúlya, szájon keresztüli tápanyagbevitel energia értéke, a szervezet napi energia szükséglete
- perifériás, vagy centrális vénás kanül bevezetésével, fenntartásával kapcsolatos szövődmények

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

28. A.

Határozza meg az epilepszia fogalmát, és sorolja fel a tüneteit! Fejtse ki, hogy mit jelent a fokális, illetve a generalizált görcs (példákkal)! Foglalja össze az epilepsziás beteg ápolásának alapvető szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- görcsbetegség az idegrendszert érintő leggyakoribb betegség gyermekkorban
- tünetek: görcsformától függ, bizarr szag, illatérzés, szikralátás, a görcs előtt, beteg megmerevedik, hang jelenség, szemek felfelé fixálnak, nyálcsorgás, izmok ritmikus összehúzódása, enuresis, encopresis
- agy bizonyos részében található a góc, mindkét agyféltekét érinti
- generalizált: generalizált tónusos roham, absence roham, myoclonus
- fokális roham: tisztán motoros, szenzoros
- szükséglet kielégítés, betegmegfigyelés, görcstevékenység milyensége, hossza, betegbiztonság a görcstevékenység alatt, szabad légút biztosítás, biztonságos környezet biztosítása, oxigénadagolás, görcstevékenységek dokumentálása, pszichés támogatás, edukáció, gyógyszeres terápia kivitelezése

28. B.

Ismertesse a klinikai enteralis táplálás lényegét, jelentőségét! Sorolja fel az enteralis tápszerek fajtáit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- klinikai enteralis táplálás lényege, jelentősége
- várható 4 hétnél hosszabb idejű táplálás, beteg szájon át nem táplálható vagy nem akar táplálkozni
- komplett/polimer, szemielementáris, elementáris, tápanyag modul, betegség specifikus, speciális tápanyagokkal kiegészített, arányaiban megváltoztatott összetételű készítmények

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

29. A.

Definiálja a fixateur externe fogalmát! Ismertesse a fixateur externe kezelésben részesülő beteg ápolásának szempontjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- törés külső rögzítése, amelynél rögzítő tűket vezetnek át a csonton a törés alatt és felett, majd ezeket külső merev fémkerethez rögzítik
- műtét előtt: pszichés és szomatikus előkészítés, edukáció
- műtét után: szükségletek kielégítése, betegmegfigyelés, kardinális tünetek, fájdalomcsillapítás, pozicionálás, aktivitás megőrzése, seb és rögzítők környékének ellenőrzése, ellátása, edukáció az otthoni ellátásra vonatkozóan

29. B.

Soroljon fel eszközös légút biztosításra alkalmas eszközöket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- pharyngealis eszköz, oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngotrachealis tubus, laryngealis maszk

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

30. A.

Határozza meg a kiegészítő klinikai enteralis táplálás fokozatait! Sorolja fel a percutan endoscopos gastrostomán (PEG) keresztül történő táplálás javallatait, ellenjavallatait! Ismertesse a PEG-gel kapcsolatos ápolási teendőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ételek dúsítása tápszerekkel, tápanyag modullal, szájon keresztül adható tápszerek, szondán, sztóma eszközön keresztül adható tápszerek
- javallat: várható 4 hétnél hosszabb idejű táplálás, beteg szájon át nem táplálható vagy nem akar táplálkozni
- ellenjavallat: jelentős gastrooesophagealis regurgitatio, gyomorürülési és/vagy motilitási elégtelenség, gyomorvérzés, súlyos gastritis, szepszis
- használat közben a fej időnkénti mozgatása, PEG környékének ápolása, tápláló tubus gondozása, átjárhatóságának biztosítása (mindig steril folyadékkal, vagy forralt vízzel, tilos bármilyen erjedésre hajlamos folyadék használata), helyzet-kontroll

30. B.

Magyarázza el, hogy mit értünk transzfúzió alatt és mondja el, hogy mit jelent a kompo-nens terápia a transzfúziológiában! Sorolja fel a transzfúzió adásának lehetséges okait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szövetátültetés, vért, vagy véralkotó elemeket juttatunk a recipiensbe
- csak az elveszett véralkotó rész pótlása
- vér, vagy alkotóelemei elvesznek, nem megfelelő mennyiségben, vagy minőségben képződnek, sejttes elemek életideje a keringésben megrövidül

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

